

Masa

Masa unitateek objektu batek duen materia kopurua neurtzen dute; askotan esaten dugu objektu horren pisua dela, baina masa eta pisua ez dira gauza bera, Bigarren Hezkuntzan ikusiko dugun bezala.

Masa unitate nagusia **GRAMOA** da.

Sakatu hemen masaren eta pisuaren arteko aldeari buruzko azalpen labur bat ikusi nahi baduzu.

- GRAMOA baino unitate txikiagoak hauek dira: **DEZIGRAMOA**, **ZENTIGRAMOA** eta **MILIGRAMOA**.
 - GRAMOA baino unitate handiagoak hauek dira: **KILOGRAMOA**, **HEKTOGRAMOA** eta **DEKAGRAMOA**.
- Unitate horiek txikiegiak direnez, eskalan beste unitate gehigarri bat agertzen da, **TONA**, eta **1000** kg balio du.

Masa unitate guztiak eskala honetan ordenatu daitezke:

t	q	mag	kg	hg	dag	g	dg	cg	mg
1000000 g = 1000 kg	100000 g = 100 kg	10000 g = 10 kg	1000 g	100 g	10 g	1 g	0,1 g	0,01 g	0,001 g

X 10

: 10

Eskalan ikusten duzun bezala, KINTALAK (q) eta MIRIAGRAMOAK (mag) beren lekua hartzen dute, baina gaur egun oso gutxi erabiltzen dira, horregatik kolore leunago batekin irudikatu ditugu.

Era berean, garrantzitsua da ohartzea tonaren (t) eta kilogramoaren (kg) artean hiru jauzi daudela eta horregatik **TONA BAT 1000 KILOGRAMOREN BALIOKIDEA** dela.

Ohartu unitate batetik beste batera pasatzeko:

- Eskuinerako** jauzi bakoitzean, x 10 **biderkatu** beharko dugu.
- Ezkererako** jauzi bakoitzean, : 10 **zati** beharko dugu.

Adibidez:

- 5 hektogramotik gramora pasatzeko = $5 \times 10 \times 10 = 5 \times 100 = 500$ g
- 300 gramotik kilogramora pasatzeko = $300 : 10 : 10 : 10 = 300 : 1000 = 0,3$ g
- 6 tona kilogramoetara pasatzeko = $6 \times 10 \times 10 \times 10 = 6 \times 1000 = 6000$ kg
- 5000 hektogramotik tonara pasatzeko = $5000 : 10 : 10 : 10 : 10 = 5000 : 10000 = 0,5$ t

Masa txikiak neurtzeko **balantzak** erabiltzen dira eta masa handiak direnean **baskulak**. Hona hemen erabilera batzuk:

Bi platereko balantza zaharra

Plater batean pisatu nahi zena jartzen zen eta beste platerrean burdinazko pisuak jartzen ziren bi platerak orekatu arte.

Zehaztasunezko bi platereko balantza

Kajoiaren barruan gramo gutxiko pisu txikiak gordetzen ziren, baita miligramokoak ere.

Plater bateko balantza zaharra

Elikadura-dendetan erabiltzen zen.

Plater bateko balantza elektronikoa

Janari-denda batzuetan erabiltzen da.

Autozerbitzuko balantza elektronikoa

Supermerkatu batzuetan erabiltzen da bezeroek beren produktuak pisatzeko. Ikono batean sakatzean, erosketaren balioa etiketa batean inprimatzen da.

Sukaldeko balantza

Errezeta baten osagaiak pisatzeko erabiltzen da.

Zehaztasunezko balantza

Bitxitegietan erabiltzen da, oso neurri zehatzak beharrezkoak direnean.

Bainu baskula

Pertsonen pisua neurtzeko erabiltzen da.

Kamioientzako baskula

Plataforma bat da, eta bertan kamioia jartzen da zamaren pisua kalkulatzeko. Hainbat tona neurtzeko gai da.

Gogoratu MASA bi modutan adierazi ahal dela:

- **Forma sinplea, unitate bakarra** erabiliz. Adibidez: **7245 g**
- **Forma konplexua, unitate batzuk** erabiliz. Adibidez: **7 kg 2 hg 4 dag 5 g**

Ikasi buruz masa unitateen eskala. Oso ongi ikasita duzunean, sakatu "**ESKALA IKASI DUT**" dioen botoian, eta gero "¡**TERMINADO!**" dioen botoian, hurrengo fitxarekin hasteko.

ESKALA IKASI DUT